

[Krogh.]

højere kvalificeret appellinstans, eller vi anvender vore bestående domstole, er der næppe grund til at antage, at noget stort tal af invalideforsikringsrettens afgørelser vil blive ændret, men den adgang til prøvelse for en ankeinstans, der gennem ankenævnets oprettelse gives de invalideforsikrede, vil både kunne bidrage til at underbygge tryghedsfølelsen ved vort retssamfunds opbygning og åbne mulighed for, at eventuelt mangelfulde og forkerte afgørelser kan blive rettet. Vi tilsiger derfor fra venstres side vilje til en fordomsfri og saglig viderebehandling af det foreliggende lovforslag om en appellinstans.

**Hanne Budtz:** Det forhold, at en sag, der afgøres af en myndighed, er endeligt afsluttet uden mulighed for bedømmelse af en højere instans, er i almindelighed betænkeligt, fordi det ikke skaber tilstrækkelig tryghed hos borgerne, og efter min mening kan man i et retssamfund ikke skabe tilstrækkelig mange garantier mod, at borgernes velfærdssager behandles enten for ensidigt eller for enkelt. Det er et almindeligt retsplejprincip, i hvert fald indenfor domstolene, at der skal være adgang til at appellere enhver afgørelse til højere instans, og en sådan mulighed bør ikke afskæres, fordi det er et administrativt organ, der træffer afgørelsen. Det er også, som det er nævnt her i dag, tilfældet på andre områder indenfor vor lovgivning, hvor afgørelse træffes af andre end domstolene.

Det spørgsmål, som invalideforsikringsretten afgør, er jo alene, om der foreligger invaliditet, medens spørgsmålet om rentens udbetaling overlades til opholdskommunen — renten reguleres iøvrigt efter pristallet. Det kræver naturligvis en særlig sagkyndighed at kunne tage stilling til det spørgsmål, om en persons arbejdsevne er betydeligt nedsat, et spørgsmål, som man åbenbart ikke har ment domstolene var tilstrækkeligt sagkyndige til at bedømme, siden man nu har foreslået, at ankeinstansen også skal være administrativt sammensat, så den altså bliver et højere administrativt ankeorgan.

Man kan vel rejse spørgsmål om ankenævnets sammensætning, således som det ærede medlem hr. Krogh allerede har gjort det, men i hvert fald er der langt fra dette

nævn til de i den nye grundlov omtalte forvaltningsdomstole, som har rekurs til Højesteret. Det siges udtrykkeligt, at ankenævnets afgørelser skal være endelige, men det kan trods alt kun være nævnets materielle afgørelser, der er endelige. Det må vel her som i andre tilfælde være sådan, at spørgsmålet om formelle urigtigheder, f. eks. ved ankenævnets sammensætning, kan indankes for domstolene.

I forbindelse med dette lovforslag har der overfor mit parti været rejst spørgsmål om, hvorledes det forholder sig med militære personers invaliderente og disses mulighed for at anke. Da der ikke i dette lovforslag er tale om inddragelse af nævnte lovgivning under denne lov, vil jeg gå ud fra, at det skal have sit forblivende ved den gældende lov, bekendtgjort senest i 1948, hvorefter spørgsmål om militære personers invaliditet skal afgøres af ulykkesforsikringsdirektoratet med anke henholdsvis til ulykkesforsikringsrådet og socialministeren, dog således, at spørgsmål om, hvorvidt en person henhører under den militære lovgivning, kan indankes for domstolene.

Man kan vel også rejse det principielle spørgsmål, som den foregående ærede ordfører har været inde på, om vi får for mange ankeinstanser for de særlige råd og nævn, og om det ikke ville være muligt at have et fælles ankeorgan — jeg forstår, det er et spørgsmål, der har været rejst tidligere — i hvert fald for sager af den art, som omfattes af folkeforsikrings- og ulykkesforsikringslovene.

Den højtærede socialminister henviser i bemærkningerne til den af den internationale arbejdskonference i 1952 vedtagne konvention om social tryghed, og selvom denne konventions artikel 70 efter min opfattelse ikke ligefrem påbyder en ankeinstans, hvor man har særlige garantier, som tilfældet er ved invalideforsikringsrettens sammensætning, er mit parti dog enig i det synspunkt, at det er rigtigt i videst muligt omfang at følge de principper, der vedtages af den internationale arbejdskonference. Ofte er det jo ikke muligt for os her i Danmark i vor lovgivning at nedfælde disse principper, fordi de nedfældes i de årlige overenskomster, der vedtages af arbejdsgiverforeningen og fagforeningerne, men disse overenskomster har jo også hidtil været regnet for lige